

Welke invloed hebben hechtingspatronen op ziekte en zorg?

Kunnen vroegkinderlijke ervaringen en hechtingspatronen een invloed hebben op psychiatrische en medische aandoeningen in het latere leven? Welke rol speelt gehechtheid in de relatie tussen patiënt en zorgverlener? Of nog, kan aandacht voor hechting bijdragen tot een zorgzaam personeelsbeleid? Veel stof tot nadenken... Geïnteresseerden kunnen alvast deelnemen aan een studiedag in Limburg die volledig aan dit thema is gewijd.

Het congres 'Gehechtheid: mijn zorg' vindt plaats op donderdag 31 mei 2012 in C-Mine, Genk. Meer info: www.zol.be/zorgverleners/symposia of via nele.lenaerts@zol.be, tel. 089-32.17.52. Initiatiefnemers van dit symposium zijn de sectie liaisonpsychiatrie en psychosomatische geneeskunde van de Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie (VVP), de diensten psychologie en psychiatrie van het Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL) en de Vlaamse Vereniging van Klinisch Psychologen (VVKP).

Hoe hard artsen en andere zorgverleners ook hun best doen, zorgen voor patiënten en voor een optimale zorgcontinuïteit ligt niet altijd voor de hand. Uiteenlopende factoren kunnen een rol spelen in de interactie tussen patiënten en hun zorgverleners. Hechtingspatronen, het feit of iemand al dan niet veilig gehecht is, spelen wellicht ook mee.

"Hechtingspatronen ontstaan al op heel jonge leeftijd", legt Dr. Jef De Bie (ZOL), mede-organisator van de studiedag, uit. "Het heeft te maken met het temperament van het kind en met de mate waarin zijn eerste verzorgende figuren een goede match kunnen vinden met dit temperament." Gebeurt dat in een sfeer van veiligheid, stabiliteit, vertrouwen in de ander, dan zal dat aanleiding geven tot een veilig hechtingspatroon. "Dat gebeurt heel vroeg in het leven en zal een invloed hebben op de persoonlijkheidsvorming en de verdere ontwikkeling van het kind."

Onder de titel 'Gehechtheid, mijn zorg' vindt er eind mei in Genk een studiedag plaats, waar gehechtheidsdenken en de toepassingen ervan in de zorgverlening centraal zullen staan. Prof. Patrick Luyten (KU Leuven) zal het belang van de gehechtheidstheorie binnen de gezondheidszorg toelichten. Jon Hunter (Toronto, Canada) zal uitleggen hoe je de gehechtheidstheorie kunt gebruiken als een raamwerk om patiënten te begrijpen in hun interactie met zorgverleners, en om te begrijpen hoe vroegkinderlijke ervaringen een invloed kunnen hebben op medische en psychiatrische aandoeningen in het latere leven.

's Namiddags kunnen de aanwezigen deelnemen aan een zestal workshops. Coriene ten Kate (Nederland) zal tijdens één daarvan ingaan op verlieservaringen, bijvoorbeeld verlies van gezondheid of van het leven, bij een naaste of bij zichzelf in geval van een ernstige ziekte. Ook in deze situaties reageren mensen vanuit het gehechtheidspatroon dat ze in hun kinderjaren hebben ontwikkeld. Jef De Bie zal in zijn workshop vanuit het denken over hechting inzoomen op het verband tussen zorgcontinuïteit en gehechtheidspatronen bij patiënten en hulpverleners.

De organisatoren willen tijdens deze studiedag de toepassingen van de gehechtheidstheorie nog wat ruimer bekijken. "We willen ook kijken hoe je deze theorie bijvoorbeeld als werkgever in de zorgsector kunt toepassen in het personeelsbeleid", zegt Jef De Bie. Johan De Groef zal tijdens een workshop vanuit een psychodynamisch kader nagaan hoe een zorgcoördinator, een hoofdverpleegkundige, een afdelingspsycholoog voor veiligheid kan zorgen binnen het team zodat de zorgverleners in het team maximaal kunnen zorgen voor en reflecteren over de patiënt.

Peter Hermans (ZOL Genk) zal op zijn beurt aangeven hoe een grote werkgever in het zorglandschap zorgzaam kan zijn voor de zorgende medewerker. Vanuit een human resources standpunt zal hij een aantal elementen toelichten waaruit zal blijken dat de aandacht voor hechting en andere emotionele fenomenen niet onmogelijk is.

Het congres richt zich tot iedereen met interesse in de interactiepatronen tussen zorgverleners en patiënten. Maar ook leidinggevendenden binnen de zorgsector, die willen weten wat er allemaal kan spelen tussen mensen, hoe relaties zich ontwikkelen, hoe werknemers omgaan met te veel werk, waarom de ene hulp vraagt en de andere niet... vinden hier zeker hun gading. Volgens Jef De Bie kan gehechtheidsdenken ook hier helpen om situaties beter te begrijpen.

"Voor mensen die al vertrouwd zijn met gehechtheidsdenken en de toepassingen ervan in verschillende domeinen zal dit symposium een update bieden", zegt De Bie. "Voor wie nog niet thuis is in deze materie kan het een interessante kennismaking zijn", besluit hij.